

Konkurs Humanistyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa lubuskiego
5 marca 2011 r. – zawody III stopnia (województwie)

Informacje dla ucznia

- W niektórych zadaniach podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz i zaznacz tylko jedną z nich. Jeśli się pomylisz, błąd otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.
- Rozwiązania pozostałych zadań zapisz starannie w wyznaczonych miejscach.
- Ostatnia strona jest przeznaczona na brudnopis, który nie będzie sprawdzany.
- Czas pracy z testem wynosi 60 minut.

1. Uzupełnij tekst dotyczący teatru starożytnego. (0-5)

Teatr narodził się w starożytnej ok. VI wieku p.n.e. Jego powstanie związane było z kultem boga Ważny element starożytnego teatru to, dzięki którym aktorzy, a byli nimi tylko, mogli odgrywać wszystkie role, również kobiece. Idea teatru przetrwała aż do czasów współczesnych i stanowi znaczną część spuścizny po starożytnych

Tekst I

Bogusławski¹ był pierwszym dyrektorem stowarzyszenia aktorów, a zarazem najlepszym artystą. [...] Sztuki, które to towarzystwo grywało, były po części oryginalne polskie lub tłumaczone z francuskiego, włoskiego i niemieckiego. Pierwszych było stosunkowo mało. Te, które grywano w czasie sejmku konstytucyjnego, miały głównie cel polityczny. Do widowisk tego rodzaju należały *Powrót pęsta* i *Kazimierz Wielki*. Miały one wyśmiewać stare polskie przesady: przywiązanie do wolnej elekcji, do panowania szlachty, do poniżania średniego stanu, do ograniczania władzy królewskiej, i wszystko już zestarzałe, co nowa konstytucja obalić miała.

Król i główni zwolennicy nowego systemu prawie zawsze byli obecni. Miejsca, które się do wzmiankowanych przedmiotów krytyki odnosiły, gorąco były przez nich przyjmowane. W czasie przedstawienia *Kazimierza Wielkiego*, gdy w sztuce charakter panującego ukazywano coraz dobitniej ze wszystkimi jego wzniosłymi zaletami, pierwszy zawsze król ze swej łoży wychylał się i przyklaskiwał, a za nim parter, w szale i upojeniu klaszcząc i krzycząc, domagał się powtórzenia dwa i trzy razy tego fragmentu, coraz hałaśliwzszymi przyjmując go oznakami.

Na podstawie relacji Fryderyka Schulza, *Podróże Inflantczyka z Rygi do Warszawy i po Polsce w latach 1791-1793*, Warszawa 1956

¹ Wojciech Bogusławski (1757-1829), aktor, dramatopisarz i pedagog, w latach 1783-1814 (z przerwami) dyrektor Teatru Narodowego, twórca pierwszego stałego zespołu aktorów polskich, autor opery *Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale*.

2. Podaj jeden przykład przesądu wyśmiewanego w sztukach grywanych podczas sejmiku konstytucyjnego. (0-1)

.....

.....

3. Zacytuj fragment zdania, w którym jest mowa o domaganiu się bisów przez publiczność. (0-1)

.....

.....

4. Wypisz z tekstu dwa wyrazy, którymi można zastąpić wyraz *sztuka*. (0-1)

.....

.....

5. Przeanalizuj poniższą tabelkę. Wypisz imię i nazwisko (lub przydomek) króla polskiego, który rządził w czasie podróży Fryderyka Schulza po Polsce. (0-1)

władca	lata panowania	lata życia
August II Mocny	1697-1704, 1710-1733	22 V 1670 – 1 II 1733
Stanisław Leszczyński	1704-1710, 1733-1736	20 X 1677 – 23 II 1766
August III Saski	1733-1763	17 X 1696 – 5 X 1763
Stanisław August Poniatowski	1764-1795	17 I 1732 – 12 II 1798

.....

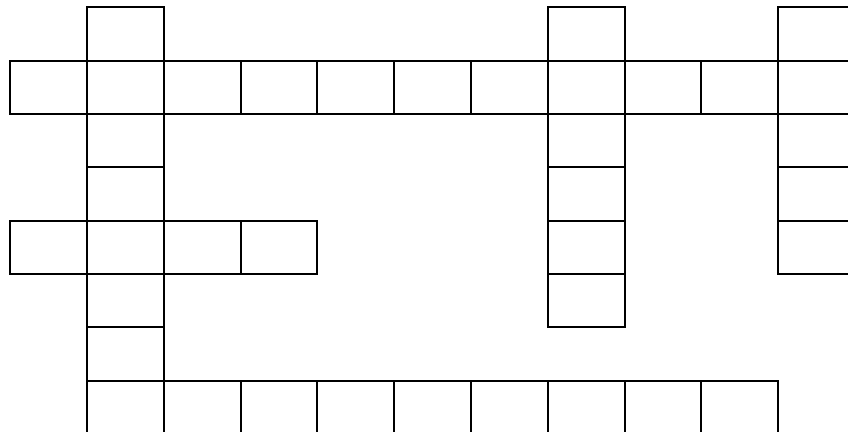
.....

6. Wymień jedno, ważne dla Polaków, wydarzenie polityczne, którego świadkiem mógł być podróżujący po Polsce Fryderyk Schulz. (0-1)

.....

7. Odgadnij zdefiniowane pojęcia i wpisz je w odpowiednie miejsca w diagramie. (0-6)

- A. Uchwalona 3 maja 1791 roku.
- B. Wielki, zwany też Czteroletnim, obradował w latach 1788-1792 w Warszawie.
- C. Przydomek króla, który jako pierwszy koronował się w Krakowie w 1320 roku.
- D. Nazwa siedziby królów polskich w Krakowie.
- E. Państwo, którego wojska pokonał Jan III Sobieski pod Wiedniem.
- F. Imię ostatniego króla Polski z dynastii Piastów.

8. Podaj nazwę polskiego powstania narodowego, które wybuchło rok po śmierci Wojciecha Bogusławskiego. (0-1)

.....

9. Przeanalizuj mapę i napisz, do jakiego państwa należała Warszawa w roku 1796. (0-1)

.....

Tekst II

Joanna Kulmowa, *Po co jest teatr?*

Ta drabina to schody do nieba,
 A ta miska pod schodami to księżyc.
 Tamten miecz to zwyczajny pogrzebacz.
 A z garnków są hełmy rycerzy.

Ale kto w te czary nie uwierzy?

To jest teatr.
 A teatr jest po to,
 żeby wszystko było inne niż dotąd.
 Żeby iść do domu w zamyśleniu,
 w zachwycie.
 I już zawsze w misce księżyc widzieć.

10. Uzupełnij notatkę na temat wiersza.

(0-5)

Wiersz pt. *Po co jest teatr?* napisała Ten, kto
 wypowiada się w tym wierszu, to Wyraża swoje
 uczucia związane z i jego rolę w życiu
 człowieka. O przemianie zwyczajnego pogrzebacza w miecz mówi, że są to
 Jeden wers w wierszu ma największą liczbę sylab, czyli

11. Połącz zawody ludzi związanych z teatrem z opisami wykonywanych przez nich prac. (0-3)

1. reżyser	A. odgrywa różne role
2. scenograf	B. decyduje o wyglądzie sceny
3. aktor	C. odpowiada za całe przedstawienie
4. sufler	D. czuwa nad techniczną stroną przedstawienia
5. inspicjent	E. podpowiada aktorom tekst

12. Wyraz *rycerz* znajduje się w słowniku ortograficznym między wyrazami: (0-1)

- A. rycerski – rycerstwo.
- B. rycersko – rycerskość.
- C. rycerstwo – rycerzyk.
- D. rycerski – rycerskość.

13. Cytat *Ta drabina to schody do nieba* jest: (0-1)

- A. zdaniem pojedynczym rozwiniętym.
- B. równoważnikiem zdania.
- C. zdaniem pojedynczym nierozwiniętym.
- D. zdaniem złożonym.

14. Od podanego rzeczownika utwórz jedno zdrobnienie i jedno zgrubienie. (0-2)

miska – ,
(zdrobnienie) (zgrubienie)

15. Opisz wybrane przez siebie miejsce, w którym dzięki twojej wyobraźni wszystko będzie inne niż dotąd. (0-10)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

